

PMU:s policy för bekämpning av fattigdom och främjande av holistisk livskvalitet

Godkänd av PMU:s ledningsgrupp 2020-12-17

Målet för PMU:s arbete med att bekämpa fattigdom är att individer, grupper och samhällen ska ha tillgång till vad PMU kallar för *holistisk livskvalitet*. PMU fokuserar i detta arbete på fem områden: tillgång till resurser, tillgång till inflytande, tillgång till mänsklig säkerhet, existentiell hälsa och påverkan från omgivande kontext. När alla dessa områden befinner sig på en god och hållbar nivå anser PMU att det finns en god holistisk livskvalitet. De olika områdena påverkar och är beroende av varandra, och olika aktörer behöver samverka för att en godtagbar nivå ska kunna uppnås inom alla fem områden. Beroende på kontext kan fördelningen av resurser mellan de olika områdena se olika ut, men PMU strävar efter en jämn balans mellan de fem områdena. Fokus ska ligga på människor som lever i särskilt stor utsatthet.

Agenda 2030, FN:s handlingsplan för en hållbar utveckling, innehåller sjutton globala utvecklingsmål. Denna policy länkar främst till det första målet, som fokuserar på fattigdomsbekämpning, men alla de globala målen hänger ihop.

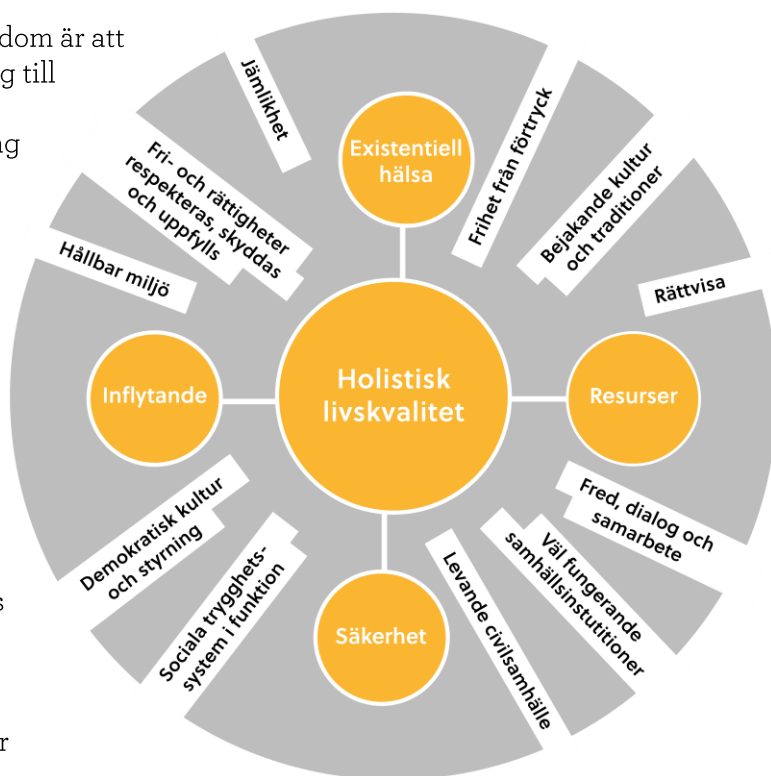
Nedan beskrivs de fem områdena för holistisk livskvalitet och vad PMU vill fokusera på inom respektive område. De ingångsvärden och utgångspunkter som ligger till grund för denna policy beskrivs på sida 4-5.

Tillgång till resurser

Målsättningen är att människor ska ha bästa möjliga hälsa, tillgång till kvalitativ utbildning, en adekvat utbildningsnivå och goda försörjningsmöjligheter. För att sträva mot detta vill PMU stödja insatser som på ett hållbart sätt skapar förutsättningar för individer och grupper att leva ett värdigt liv, tillgodose sina grundläggande behov och kunna använda och utveckla sina resurser. Det handlar också om till exempel insatser där människor som lever i utsatthet kan få tillgång till mat, rent vatten och sanitet, utbildning, yrkeskunskap, vård, infrastruktur, energi, arbete, mark och naturresurser, redskap och annat som behövs för att kunna försörja sig. Allt detta ska ske på ett inkluderande sätt där ingen lämnas utanför.

PMU vill främja tillgång till resurser genom att bland annat:

- Identifiera, inkludera och stödja de mest utsatta grupperna, och identifiera och bearbeta fattigdomens grundorsaker på olika samhällsnivåer. Detta kan bland annat innebära att påverka myndigheter och andra skyldighetsbärare att ta ett större ansvar för att fullgöra sina skyldigheter.
- Skapa förutsättningar för att människor ska kunna ha bästa möjliga hälsa, tillgång till kvalitativ utbildning, en adekvat utbildningsnivå och goda försörjningsmöjligheter.
- Inom det humanitära arbetet rädda människor till livet, lindra nöd och upprätta mänsklig värdighet, och arbeta i enlighet med *Core Humanitarian Standard on Quality and Accountability (CHS)*.

Olika faktorer påverkar och samspelar med varandra och bidrar till holistisk livskvalitet. Sådant som påverkar den omgivande kontexten finns i den yttre delen av modellen ovan.

- Uppmuntra och utveckla den stora potential som finns inom de pentekostala-karismatiska rörelserna och andra kyrkor och kristna organisationer att främja utveckling, bekämpa fattigdom.
- Ge stöd till mobilisering av olika typer av nätverk i kampen för alla människors värdighet och rättigheter.
- Ta vara på den starka drivkraft att bekämpa fattigdom och skapa kulturer gynnsamma för hållbar tillväxt som finns hos PMU:s partner och andra trosbaserade aktörer.
- Uppmuntra partner, som i sitt arbete med att bekämpa fattigdom genomför både utvecklingsprojekt och humanitära insatser, att sträva efter så goda synergieffekter som möjligt mellan dessa typer av insatser.

Tillgång till inflytande

Vilket inflytande en individ har påverkas av faktorer som kön, ålder, kast, socioekonomisk grupp, religion, etnicitet, funktionsnedsättning och sexuell identitet. PMU vill stödja insatser och arbetssätt som gör det möjligt för människor som lever i utsatthet att själva formulera sina problem, behov och rättigheter och delta i beslutsfattande som påverkar dessa. För att kunna göra det krävs kunskap och tillgång till information.

PMU vill främja tillgång till inflytande genom att bland annat:

- Säkerställa att PMU:s arbete och insatser präglas av ett rättighetsbaserat arbetssätt (RBA), som beskrivet under rubriken *PMU:s ingångsvärden* och i *PMU:s policy för rättighetsbaserat arbete*.
- Arbeta i ett partnerskapsbaserat förhållningssätt i enlighet med *PMU:s policy för partnerskap*. Inom ett gott partnerskap sker samarbete inom områden av gemensamt intresse och för ömsesidig utveckling. De olika parterna har olika roller och ansvar, men alla bidrar med resurser och kompetens utifrån sina förutsättningar.

Tillgång till mänsklig säkerhet

Med mänsklig säkerhet avses ekonomisk, livsmedels-, hälso-, miljö-, personlig, närmiljö- och politisk säkerhet. Människor måste känna sig trygga för att kunna utvecklas till sin fulla potential. PMU vill stödja insatser som motverkar våld och osäkerhet, och ökar grupper och individers möjlighet att utöva sina mänskliga rättigheter, som definieras i olika FN-konventioner, och hitta vägar ur fattigdom.

Alla insatser påverkar det sammanhang där de genomförs. Denna påverkan kan antingen stärka fredlig samexistens och social sammanhållning, eller förstärka motsättningar och våldsamma konflikter mellan olika grupper. För att arbeta konfliktkänsligt är följande tre områden viktiga: förstå kontexten där man arbetar, förstå interaktionen mellan de aktiviteter som ska genomföras och kontexten, och agera på förståelsen av denna interaktion för att undvika negativa effekter och maximera positiva effekter.

PMU vill främja tillgång till mänsklig säkerhet genom att bland annat:

- Sträva efter att arbeta på ett människocentrerat, holistiskt, förebyggande, kontextspecifikt och anpassat sätt.
- Bidra till att stärka motstånds- och återhämtningskraft vid kriser (resiliens) hos både lokala partner och i de kontexter där lokala partner arbetar.
- Följa upp att PMU-stödda insatser är planerade på ett konfliktkänsligt sätt, något som beskrivs närmare i PMU:s skrift *The Conflict Sensitivity Wheel*.

Främjande av existentiell hälsa

Forskning visar på att inre motivation och existentiell hälsa är viktiga faktorer för att individer och grupper ska vilja och kunna förändra sin egen och andras situation. Den existentiella hälsan främjas bl.a. av relationella faktorer som social tillhörighet och vänskap, att kunna bidra till en gemenskap och att ge och få ömsesidig respekt och socialt stöd i olika livsskeden. Viktigt för existentiell hälsa är bl.a. hopp, självtillit, holistisk syn på livet, livsregler och självreglering, mental resiliens (dvs. förmågan att mentalt eller känslomässigt hantera en kris och/eller att återgå till den status man hade före krisen), inre frid, att uppleva mening och syfte med livet, en positiv självbild och världsbild, och en personlig tro

på något större än en själv. God existentiell hälsa är en viktig förutsättning och utgångspunkt för att människor ska kunna ta ansvar för situationer i sin närhet och i samhället. Samtidigt kan kontextuella faktorer som tillgång till resurser, inflytande och säkerhet påverka den existentiella hälsan. PMU:s definition är en kombination av områden framtagna av WHO (t.ex. WHOQOL SRPB) och forskning kring existentiell hälsa.

PMU vill främja existentiell hälsa genom att bland annat:

- Tillsammans med partner kontinuerligt bearbeta, både teologiskt och ideologiskt, de fem områden som ingår i PMU:s arbete med att bekämpa fattigdom.
- Uppmuntra kyrkor och andra trosbaserade aktörer att arbeta holistiskt med att bekämpa fattigdom. Detta ska göras både genom att för att genom detta kunna bidra till individers och grupper existentiella hälsa, identitetsskapande och inre motivation, och genom att ta ansvar för och bidra till en förändring av den holistiska fattigdomssituationen i dessa aktörers närområde och i samhället i stort. Detta beskrivs mer utförligt under rubriken *Policyns utgångspunkter*.
- Uppmuntra kyrkor och andra trosbaserade aktörer att inkludera och stödja de allra mest utsatta i samhället, oavsett dessa människors bakgrund och livssyn, eftersom exkludering, marginalisering och stigmatisering är en ofta förekommande erfarenhet bland dem som lever i extrem utsatthet.

Påverkan av den omgivande kontexten

De fyra områdena ovan påverkas i sin tur av såväl olika traditioner och kulturell kontext som olika institutioner och strukturer som finns i samhället. Under rubriken *Policyns utgångspunkter* finns mer information om detta.

PMU vill påverka omgivande kontext genom att bland annat:

- Träna och stödja lokala partner i opinionsbildning och påverkansarbete som bidrar till att bekämpa fattigdom, liksom att påverka den omgivande kontexten.
- Arbeta för att det ska finnas fungerande sociala trygghetssystem i samhället, och för att tillgodose behov av t.ex. utbildning och hälsa. Detta kan innebära att både samarbeta med och påverka myndigheter.
- Aktivt söka samarbete över gränser, oavsett om de är geografiska, tematiska, religiösa, etniska eller har uppstått mellan civilsamhälle, stat och näringsliv, för att målen i Agenda 2030 ska uppnås.
- Stödja och mobilisera svenska och internationella partner i arbetet med att minska alla former av fattigdom och utanförskap och med att värna om demokrati och mänskliga rättigheter.
- Verka för utvecklingen av partnerskap mellan civilsamhällesaktörer i Sverige och andra länder, och för att globala aktörer ska kunna samverka runt gemensamma utmaningar med att bekämpa fattigdom.
- Ta vara på den kunskap om lokala religiösa kontexter som PMU:s partner och andra religiösa aktörer har, och bidra till en förståelse för religion och religiöst liv (vilket PMU kallar religiös läskunnighet), främst hos institutionella givare.
- Generera resurser för PMU:s verksamhet och genom kommunikation, opinionsbildning och påverkansarbete i Sverige och Europa bidra till fördjupad kunskap och ett fördjupat engagemang för att bekämpa fattigdom.

Policyns omfattning

Policyn gäller för alla PMU-stödda insatser och ska genomsyra de strategier, globala program, riktlinjer och mallar som PMU tar fram. Policyn ska präglade PMU som organisation i läroprocesser och nätverkande, samt i kommunikations- och insamlingsarbete. Policyn omfattar utvecklingsverksamheten, den humanitära verksamheten och kommunikations- och insamlingsverksamheten inom PMU.

PMU:s ingångsvärden och utgångspunkter för policyn

PMU:s ingångsvärden

För PMU är det centralt i arbetet för förändring:

- att utgå ifrån mänskliga rättigheter i all kamp mot fattigdom
- att se de människor som nås av de insatser vi stödjer som kapabla individer med egen drivkraft och kunskap om hur de kan förändra sin situation om rätt förutsättningar finns. Ibland behöver kunskap och resurser dock tillföras. De primära aktörerna i arbetet för förändring är därför människorna som själva lever i fattigdom, och våra lokala samarbetspartner.
- att det är när människor sluter sig samman i grupper som den verkliga potentialen till förändring finns. Kampen mot fattigdom är ett arbete som måste ske kollektivt.
- att vi har en holistisk syn på fattigdom, där tillgång till resurser, inflytande och säkerhet är centralt, liksom främjandet av existentiell hälsa. Det är också viktigt att överbrygga kort- och långsiktiga processer (humanitära insatser och långsiktiga utvecklingsinsatser).
- att externt stöd alltid måste utformas utifrån lokalt ägarskap, och samspel med förändringsprocesser som redan pågår hos berörda människor och grupper.

PMU är en rättighets- och trosbaserad organisation. Ett rättighetsbaserat arbete (RBA) har en stark betoning på opinionsbildning, påverkansarbete och människors egenmakt, och på att skyldighetsbärare har ansvar inför rättighetsbärare. Som rättighetsbaserad organisation arbetar PMU enligt principerna icke-diskriminering, deltagande, transparens och ansvarighet. Den trosbaserade grunden handlar om värdegrund, drivkraft och ett förhållningssätt som präglas av hopp och framtidstro, rättvisa, rättfärdighet, omsorg, försoning och övertygelsen att alla människor är skapade till Guds avbild med lika värde och samma rättigheter. Genom hela Bibeln finns uppdraget att ta ansvar för dem som lever i utsatthet och fattigdom och för dem som är marginaliserade och utstötta. PMU anser att det Gud har gett oss människor att förvalta behöver göras tillgängligt för alla. Jesus säger till och med att han kommer att känna igen sina följare baserat på hur de brydde sig om dem som är på maktens undersida.

Policyns utgångspunkter

Fattigdom beror på många faktorer som växelverkar med varandra. Det kan förutom brist på materiella resurser handla om brist på utbildning och hälsovård, brist på inflytande över sin egen och närståendes livssituation, brist på säkerhet och bristande existentiell hälsa. Genom begreppet holistisk livskvalitet vill PMU peka på fyra olika områden samt påverkan från omgivningen som tillsammans bidrar till goda livsvillkor. Dessa områden påverkas i sin tur av såväl olika traditioner och kulturell kontext som av institutioner och strukturer i samhället. Med traditioner och kulturell kontext avses t.ex. förekomst av korruption, demokratisk kultur, skadliga traditioner, olika normer och maktstrukturer, jämlikhet/ ojämlikhet och påverkan från klan- och stamledare. Med institutioner och strukturer avses t.ex. graden av personlig säkerhet, lag och ordning, om det råder fred eller konflikt, förekomsten av en god demokratisk styrning samt hur demokrati och de mänskliga fri- och rättigheterna respekteras, skyddas och tillhandahålls, inklusive tanke-, samvets- och religionsfrihet, åsikts- och yttrandefrihet samt mäns och kvinnors lika rättigheter.

En av grundtankarna i Agenda 2030, FN:s handlingsplan för en hållbar utveckling, är att alla har ett ömsesidigt ansvar mot varandra. Individer och grupper kan ha tillgodosedda behov på vissa områden och lida brist på andra, och de val som människor gör påverkar andras situation.

Fortfarande lever hundratals miljoner människor i extrem ekonomisk fattigdom. Korruptionen är utbredd på många platser i världen. Fördelningen av rikedom är sned och makten centreras till några få människor medan andra hamnar i ett socialt utanförskap. Krig och konflikter förstör många år av utveckling och kastar människor ut i utsatthet och olika typer av övergrepp. De klimatutmaningar som världen står inför, och redan kämpar med, leder också till kamp om begränsade resurser. För att hitta lösningar på detta behövs ett långsiktigt arbete där humanitära insatser och utvecklingsinsatser får samverka. Denna policy hänger därför ihop med flera andra PMU-policyer.

Situationen ser olika ut i de länder där PMU arbetar, men också i olika typer av kontexter inom länder. PMU:s stöd behöver därför anpassas för att vara relevant i de sammanhang där lokala partner verkar.

Religion och religiösa aktörers roll

I stora delar av världen är den praktiserade religionen oerhört betydelsefull. Kyrkan och andra trosbaserade aktörer har en viktig roll att spela och är i många länder en inflytelserik röst både inom det civila samhället och i samhället i stort. Därför anser PMU att utvecklingsaktörer behöver ha en förståelse för religion, religiöst språk och liv för att en konstruktiv dialog om samhällsutveckling ska kunna hållas.

Kostnaden för att uppnå de globala målen i Agenda 2030 överstiger världens samlade biståndsbudget. Därför behövs stöd från alla typer av aktörer för att målen ska kunna uppnås och för att alla överallt ska kunna inkluderas och få del av utvecklingen. I detta arbete har kyrkor och andra trosbaserade aktörer en stor potential att kunna bidra till samhällsutveckling genom att använda biståndsmedel effektivt, samtidigt som de också kan bidra till samhällsutveckling med egna resurser och utan biståndsmedel.

PMU:s lokala partner har uppbyggda nätverk både med människor som själva lever i fattigdom eller lever nära dessa, och med myndigheter och andra lokala aktörer. Detta är betydelsefullt både för att kunna spela en brobyggande roll mellan beslutsfattare och människor som lever i utsatthet, och för att få en god effekt av de insatser som genomförs.